

29.4.2019

Valtuustoaloite

## Joensuun otettava käyttöön vauvaraha syntyvyyden lisäämiseksi

Perhe on yhteiskunnan perusyksikkö ja lapset rakentavat maan tulevaisuuden. Suomessa syntyvyys on kuitenkin huolestuttavan alhainen ja laskee edelleen. Useissa Suomen kunnissa ongelmaan on pyritty vastaamaan ottamalla käyttöön ns. vauvaraha.

Monet nuoret pariskunnat eivät halua lapsia taloudellisen epävarmuuden takia. Joensuun onkin tuettava perheitä ottamalla käyttöön vauvaraha, jolloin syntyneestä lapsesta maksetaan 1000 euron suuruinen vauvaraha alle 30-vuotiaille vanhemmille. Edellytyksenä kuitenkin, että lapsen kotikuntana on Joensuu.

Vauvarahan vaikutuksia on seurattava tietyn aikavälin kuluessa kokeiluna, tuloksia arvioitava ja tuotava säännöllisesti kaupunginvaltuuston tietoon. Tulosten perusteella päätetään vauvarahan jatkosta.

### Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme,

että Joensuun kaupunki ryhtyy toimiin syntyvyyden lisäämiseksi. Joensuun kaupungin on luotava järjestelmä, jossa Suomen kansalaisuuden omaaville alle 30-vuotiaille vanhemmille syntyneestä lapsesta maksetaan kertaluontoisesti 1000 euroa, mikäli lapsen kotikuntana on Joensuu.

Asseri Kinnunen

Kaupunginvaltuutettu (ps.)

Asseri Kinnunen

Marjatta Räsänen  
Marjatta Räsänen

Missi Wihonen  
Lassi Wihonen

Antti Kinnunen

Osmo Korkealahti

Osmo Korkealahti

Eero Bogdanoff

Antti Kainulainen

Kirkko Mikko  
Kirkko Mikko

Kaupunginvaltuusto	§ 55	29.04.2019
Kaupunginhallitus	§ 353	09.09.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 125	30.09.2019

---

Valtuutettu Asseri Kinnusen ynnä muiden valtuustoaloite vauvarahan käyttöönottamisesta Joensuussa syntyvyyden lisäämiseksi

KV 29.04.2019 § 55

Valtuutettu Asseri Kinnunen jätti 30.4.2019 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen vauvarahan käyttöönottamisesta Joensuussa syntyvyyden lisäämiseksi.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Osmo Kokko, Marjatta Rätty, Eero Bogdanoff, Antti Kainulainen, Jussi Wihonen, Kikkis Mikkola ja Martti Surakka.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KH 09.09.2019 § 353

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 6.5.2019 siirtää asian hallintopalvelujen ja talouspalvelujen valmisteltavaksi.

Asseri Kinnusen ynnä muiden aloitteessa todetaan, että syntyvyys on Suomessa huolestuttavan alhainen ja laskee edelleen. Edelleen todetaan, että monet nuoret pariskunnat eivät halua lapsia taloudellisen epävarmuuden vuoksi, minkä vuoksi aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Joensuun kaupunki ottaa käyttöön 1.000 euron vauvarahan alle 30-vuotiaille vanhemmille, joiden lapsen kotikunta on Joensuu.

Vastaus aloitteeseen:

Vuonna 2018 Suomessa syntyi 47 577 lasta. Syntyneiden määrä laski 5,5 % eli 2 744 lasta edellisestä vuodesta. Joensuussa syntyi 632 lasta vuonna 2018, vähennystä edelliseen vuoteen oli 32 lasta eli 4,8 %. Syntyvyys on vähentynyt koko Suomessa 2010-luvun ajan eikä ole vain yhden maakunnan trendi. Erityisesti syntyvyyden vähentyminen näkyy hedelmällisyyslukua tarkastelemalla. Vuonna 2018 hedelmällisyysluku oli 1,41 lasta per synnytysikäinen nainen, mikä on alimmalla tasolla koskaan. Myös muissa Pohjoismaissa hedelmällisyysluvut ovat laskeneet. Muutos on ollut nopeinta 2010-luvulla Suomessa ja Islannissa.

Syntyvyyden lasku on moninainen ongelma. Erityisesti julkisen talouden kannalta pitkäaikainen syntyvyyden lasku tuo haasteita julkisen talouden rahoitukseen pidemmällä aikavälillä, kun veronmaksajien määrä laskee. Syitä syntyvyyden laskuun on monia ja syyt ovat monimutkaiset. Lasten saaminen on kuitenkin korostetun henkilökohtainen asia, johon voidaan vaikuttaa rajallisesti poliittisen päätöksenteon kautta eikä erityisiä kampanjoita syntyvyyden nostamiseksi ole sopivaa järjestää.

Erilaisissa tutkimuksissa on todettu, että syntyvyyteen vaikuttavat muun muassa ensisynnyttäjien keski-ikänsä nousu, nuorten miesten työllisyysaste ja

vanhempien voimavarat arjessa. Myös perhepoliittiset seikat, kuten perheen ja työn yhdistäminen, vaikuttavat syntyvyyteen. Näihin asioihin kaupungilla on mahdollisuus jossain määrin vaikuttaa. Esimerkiksi Joensuun kaupungin tänä vuonna käynnistyneen työllisyshankkeen Luotsin tavoitteena on laskea työttömyysaste 8,5 prosenttiin ja yli puolittaa pitkäaikaistyöttömien määrä 15 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä. Hyvä työllisyystilanne luo nuorille aikuisille ja perheille uskoa tulevaan ja vakaampaa toimeentuloa, mikä on tutkimuksissa katsottu olevan yhteyksissä perheen perustamispäätöksiin.

Kaupungilla on myös mahdollisuus vaikuttaa Joensuun imagoon lapsi- ja perhemyönteisenä kaupunkina pitämällä kaupungin palvelut houkuttelevina. Esimerkiksi isot investoinnit päiväkoteihin ja kouluihin osoittavat kaupungin lapsi- ja perhemyönteisyyttä. Lisäksi Joensuun kaupunginhallitus päätti 3.6.2019 hakea mukaan UNICEFin lapsiystävällinen kunta –malliin. Lapsiystävällisessä kunnassa lapsen oikeudet toteutuvat jokaisen alle 18-vuotiaan arjessa. Mikäli Joensuu valitaan mukaan Lapsiystävällinen kunta –malliin, käynnistetään kartoitus, jossa arvioidaan, kuinka hyvin lapset ja nuoret tällä hetkellä otetaan huomioon kaupungin palveluissa ja päätöksissä. Kartoituksen jälkeen valitaan ne tehtävät, joita kehitetään lapsiystävällisemmiksi ja raportoidaan etenemisestä UNICEFille.

Valmistelija: talouspäällikkö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:  
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Asseri Kinnusen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:  
Ehdotus hyväksyttiin.

Keskustelun aikana Jussi Wihonen ehdotti kaupunginjohtajan pohjaehdotuksesta poiketen asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi siten, että Joensuun kaupunki ryhtyy toimiin syntyvyyden lisäämiseksi. Joensuun kaupungin on luotava järjestelmä, jossa Suomen kansalaisuuden omaaville alle 30-vuotiaille vanhemmille syntyneestä lapsesta maksetaan kertaluontoisesti 1000 euroa, mikäli lapsen kotikuntana on Joensuu.

Puheenjohtaja totesi ehdotuksen rauenneen kannattamattomana.

Jussi Wihonen jätti asiasta eriävän mielipiteen.

KV 30.09.2019 § 125

Ehdotus:  
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Asseri Kinnusen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:  
Asiassa käytiin keskustelu, jossa seitsemän valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelussa valtuutettu Asseri Kinnunen esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Valtuutettu Jussi Wihonen kannatti ensimmäisenä Asseri Kinnusen tekemää palautusesitystä.

Päätettyään keskustelun palauttamisen osalta, puheenjohtaja totesi, että kannatetusta palautusesityksestä on äänestettävä teknisellä kokouslaitteistolla, jolloin niiden, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tulee äänestää JAA, ja niiden, jotka kannattavat palauttamista, tulee äänestää EI.

Toimitetussa äänestyksessä annettiin 49 JAA-ääntä, 9 EI-ääntä ja 1 TYHJÄ-ääni yhteensä 59 ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto on päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Käsittelyä jatkettaessa asiassa ei enää käytetty puheenvuoroja.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupunginhallituksen päätösesityksen.